Nummer : 18IT034101
Barcode :

Verslag van de vergadering van het algemeen bestuur van Waterschap Brabantse Delta d.d. 13 juni 2018 om 19.30 uur te Breda, kapel, Bouvigne.

Aanwezig:
De voorzitter: K J. de Vet
De leden: J. van der Aa, M.J.C.M. Arts, K. van den Berg, W.J.H. de Boer, W. Bonthuis, J. van Dam, C.B.M.E. Franssen, M.G.M. Gosens, J.J.M. van der Heijden, C.A.M. de Jong, L.H. van der Kallen, J.J. Kocx, W.W.J.F. de Koning-Bogers, H. Knook, C.A.M. Korst-Dingemans, C.C.F. Mureau, G.G. de Neve, F.C.J. van Noord, P.H.T. Raedts, Th. Schots, H.C.A.M. Schouwenaars, J.A.M. Slenders, C.A.G. Sneep, W. Spierings, J.P.W.A.A.M. Taks, M.C. Velthoen, J.A.P.G. Verhulst, J-P. Verroen, J.J.M. Voets, A.A.F.M. Wijnen

Afwezig met kennisgeving: Niet van toepassing

De secretaris-directeur: H.T.C. van Stokkom

Notulist: H. Mutsaerts van Het Notuleercentrum

1. Opening

De voorzitter: Dames en heren, welkom bij deze openbare algemene bestuursvergadering. Ik constateer dat wij compleet zijn, dat is fijn om te ervaren. Wij hebben zojuist een gesprek gehad met de fractievoorzitters over de invulling van de vacature secretaris-directeur. Er is een procesvoorstel voor gemaakt en een meerderheid van de fractievoorzitters vindt het belangrijk dat de selectiecommissie het searchbureau gaat selecteren. Wij hadden voorgesteld om het voorwerk door een delegatie van het dagelijks bestuur te laten verrichten, maar de meerderheid van de fractievoorzitters was van mening dat de gehele selectiecommissie de selectie van het searchbureau moet doen. Nu is de vraag, wanneer is de selectiecommissie gerealiseerd. Wij vinden allemaal dat er twee leden van het algemeen bestuur moeten deelnemen aan de selectiecommissie, maar er zijn vier belangstellenden voor. Wij kunnen twee dingen doen. Het beeld van een kwartier geleden was, laten wij daar een extra algemeen bestuursvergadering voor organiseren. Dan komt u allemaal daarvoor speciaal op een mooie lenteavond hier naartoe. Toen ik hier naartoe liep kwam er iemand naar mij toe die zei, laat degenen die interesse hebben vanavond een korte pitch te houden waarom zij gemotiveerd zijn om lid te worden van de selectiecommissie. Die pitches zouden wij ook vanavond kunnen doen en er vanavond over stemmen. Ik geef u dit in overweging, de twee varianten.

De heer Van Dam: Voorzitter, ik had dit voorstel graag een aantal uren eerder gehad, dan had ik niet naar het fractievoorzittersoverleg hoeven te komen, want wat heb ik daar dan gedaan?

De voorzitter: Met de andere fractievoorzitters heeft u de gehele procedure verkend zoals die op papier staat. Maar hier nemen wij de besluiten.

De heer Wijnen: Je hoort wel eens iets in de wandelgangen en ik heb al dikwijls in de selectiecommissies mogen zitten. Ik vond het altijd interessant. Ik stel mezelf niet kandidaat, dat gun ik graag een ander. Maar bij vier kandidaten en er zijn er twee nodig en wij zouden daarvoor een extra vergadering moeten beleggen, daar zie ik het nut niet van in. Als de kandidaten zich even voorstellen, dan kunnen wij gewoon gaan stemmen, zodat wij daar niet extra voor terug

hoeven te komen want ik zie het verschil niet tussen nu of over een week of over veertien dagen, want er verandert niks. Ieder voor zich weet wie zijn of haar kandidaat is en op wie hij wil stemmen, dus mijn voorstel is om het vanavond af te werken en ik hoop dat ik steun krijg van de vergadering.

De voorzitter: Even over de orde. De heer Wijnen stelt voor om vanavond te stemmen over de selectiecommissie. Ik zie een aantal mensen knikken. Dat doen wij dan iets verder in de agenda na de problematiek van de gaswinning, dan kunnen de mensen er even over nadenken en dan gaan wij daarna stemmen. Kandidaten kunnen kort even aangeven wat hun motivatie is om deel te nemen aan de selectiecommissie en daarna stemmen wij over de kandidaten. Zullen we het zo doen? Ik zie iedereen knikken.

Mevrouw Raedts: Voorzitter, wij stemmen over mensen en dat moet gesloten.

De voorzitter: Dat doen wij schriftelijk.

De heer Van Dam: Ik neem aan dat u in het verslag opneemt dat ik hier tegen ben. Ik vind dit geen zorgvuldige procedure. Alles is erop geënt om het even snel af te handelen. Het gaat over een van de belangrijkste functies van ons waterschap en als wij daar niet rustig de tijd voor kunnen nemen, dan vind ik dat niet correct. Ik ben tegen het voorstel om straks te stemmen.

De voorzitter: De hele procedure is uitgelijnd en staat borg voor maximale zorgvuldigheid bij het opstellen van het profiel en op welk moment. Op dat moment gaan wij het algemeen bestuur erbij betrekken, vanavond hebben wij het over een onderdeel, de afvaardiging van het algemeen bestuur voor de selectiecommissie, zodat het algemeen bestuur kan meekijken bij de selectie van het searchbureau. Wij hebben het alleen daarover. Ik neem kennis van uw opmerking. Ik stel voor dat wij na agendapunt 2 en 3.c. stemmen over de selectiecommissie zodat wij daar vanavond helderheid over hebben. Zijn er nog punten voor de agenda? Zo niet, dan is de agenda ongewijzigd vastgesteld.

2. Spreekrecht

De voorzitter: Er heeft zich een inspreker aangemeld, de heer Den Brave. Hij wilt het woord over het ontwerp-instemmingsbesluit van het Ministerie van Economische Zaken over het gaswinningsplan. Ik heet u welkom in de vergadering. U krijgt maximaal vijf minuten tijd om in te spreken.

De heer Den Brave: Voorzitter, ik dank u voor het feit dat ik hier vandaag mag inspreken. Ik sta hier om namens een groep verontruste Waalwijkers te reageren op uw advies over de vergunning voor gaswinning in Waalwijk-Noord. Ik heb mij zeer verbaasd over de inhoud van dat advies en ik zal u graag uitleggen waarom dat advies volgens mij op een misvatting berust. Voor het waterschap is het geven van dit soort adviezen nieuw en ik begrijp dat u probeert te doen wat u denkt dat een waterschap in dit soort situaties zou moeten doen, maar u onderschat uw rol in dit verhaal. Die zou heel anders ingevuld kunnen worden dan u hem nu interpreteert. Waar de meeste decentrale overheden om uiteenlopende redenen negatief geadviseerd hebben en een zienswijze gaan indienen, heeft u als een van de weinige gemeend uw advies alleen te moeten baseren op de techniek van de aanvraag. Daarmee maakt u uw advies overbodig. Het Rijk, het ministerie en Vermilion Oil zijn prima in staat om een op papier kloppende aanvraag te produceren. Dat gebeurt namelijk aan de hand van de regels en dat is een zeer formeel proces. Door strikt te praten over de techniek doet u eigenlijk weinig meer dan tekst verklaren met maar één meerkeuzevraag, juist of onjuist, en dat is nou juist niet wat een adviesvraag van u verlangt. Het is goed om even duidelijk te zeggen waar wij over praten en hoe het waterschap daarin past. In Waalwijk wordt sinds begin jaren negentig gas gewonnen, al is dat jarenlang verwaarloosbaar weinig. Tussen 1999 en 2001 zijn alle drie de Waalwijkse putten al eenmaal gefrackt en in 2003 was er consensus dat de putten leeg waren. Tussen 2003 en 2016 is in de gemeenteraad van Waalwijk zelfs uitgebreid gesproken over plannen om gas op te slaan in wat toen genoemd werd, de lege gasvelden van Waalwijk. Nu heeft het SDOM een zogenaamd frackregister, dat is een document waarin bijgehouden wordt waar en wanneer er in Nederland gefrackt is. Om te controleren wat er tot nu toe allemaal gebeurd is in Waalwijk heb ik daar contact mee gezocht. Tot mijn verbazing kwam Waalwijk niet voor in dat register. Volgens de woordvoerder van het ministerie was Vermilion vergeten door te geven dat in Waalwijk eerder gefrackt was door vorige vergunninghouders. Op mijn vraag hoe dat kan – fracken is een bedrijfsactiviteit die zeer streng gereguleerd is – heb ik nooit meer antwoord gekregen. U denkt wellicht dat het ministerie alles minutieus bijhoudt en monitort, maar papier is geduldig en de realiteit is iets weerbarstiger. Uw technische benadering

bevreemdt ook, omdat de allergrootste kans op problemen nu juist het oppervlaktewater betreft. Als het ministerie en Vermilion zeggen dat de risico's verwaarloosbaar en beheersbaar zijn en dat zij gemitigeerd kunnen worden, dan klinkt dat zeer indrukwekkend maar is weinig meer dan de impliciete erkenning van het bestaan van de risico's. Met het argument dat deskundigen het niet eens zijn over hoe risicovol fracken nu eigenlijk is, wordt weinig meer gezegd dan dat genegeerd wordt dat de kans bestaat dat het fout gaat. De mogelijkheid van ernstige milieuschade zou voor het waterschap voldoende moeten zijn om negatief te adviseren. Maar verder is het argument ook onzin. Fracken is een techniek die ontwikkeld is in Amerika en daar zit heel veel kennis. Zijn die bronnen door u geraadpleegd voor het advies uitgebracht is of luistert u enkel naar de motivering van de twee partijen die belang hebben bij deze gaswinning? De Amerikaanse overheidsinstelling die zich bezighoudt met de natuur, het EPA, heeft in het pre-Trump tijdperk meerdere publicaties over alle vormen van fracking gedaan, zowel bij schaliegas als bij conventionele gaswinning. Geconstateerd wordt dat als het fout gaat, dat weinig te maken heeft met de diepte waarop gefrackt wordt, omdat dat meestal op de boorlocatie zelf gebeurt waarbij juist het oppervlaktewater het grootste risico op vervuiling loopt en daar komt dan in Nederland het waterschap in beeld. Is de kans groot dat de vervuiling van oppervlaktewater ontstaat? Nee, daar moeten we eerlijk over zijn. Bestaat de kans dat activiteiten van Vermilion Oil in Waalwijk-Noord gevolgen hebben voor het oppervlaktewater? Ja, en daar moeten jullie eerlijk in zijn. Een van de belangrijkste opdrachten van het waterschap is bescherming van het oppervlaktewater tegen verontreinigingen. Het verlenen van de vergunning aan Vermilion Oil vergroot dat risico en precies om die reden zou een negatief advies al dan niet gecombineerd met een zienswijze, op zijn plaats zijn. Juist u bent een direct belanghebbende als het gaat om de mensen die een advies mogen uitbrengen. De juiste invulling van de door het Rijk aan u gedelegeerde verantwoordelijkheid kan niet anders leiden dan tot een negatief advies. Het is aan u om die verantwoordelijkheid waar te maken. Onze natuur, landbouw en mensen vertrouwen op jullie. Hartelijk dank voor uw tijd om naar mij te luisteren.

De voorzitter: Er zijn geen vragen van het algemeen bestuur op dit moment.

3. Hoofdpunten voor deze vergadering

3.a. Nota's ter verantwoording 2018
3.a.1. Jaarstukken 2017 Waterschap Brabantse Delta

De voorzitter: Alle stukken zijn in de financiële commissie uitgebreid besproken. Mag dat een hamerstuk zijn? Ja?

De heer Kocx: Nee.

De voorzitter: Gelet op het tijdstip van de avond, kunnen wij het beperken tot een termijn? Wij hebben het over bestuurlijke vernieuwing en wij willen het over hoofdpunten hebben. De jaarstukken zijn besproken in de financiële commissie en dus vraag ik iedereen terughoudend te zijn. Ik had gehoopt en daar had ik met de heer Schots een kleine weddenschap over, zou het mij lukken om er een hamerstuk van te maken? Wij hebben een mooi debat gevoerd naar aanleiding van de inspreker en over de selectiecommissie. Kijkend naar de meerwaarde van de jaarstukken, wie wil hierover het woord als het echt nodig is?

De heer Kocx: Voorzitter. Ik houd het kort. Het is uitgebreid besproken in de financiële commissie, dus inhoudelijk ga ik er niet op in, iedereen kan het in de notulen lezen. Ik wil dank zeggen aan de accountants die na de financiële commissie nog extra uitleg hebben gegeven over het agioverhaal en de agiosystematiek tussen ons waterschap en SNB. Zeer verhelderend en voor mij nu ook duidelijk. Ik zou een andere keuze maken, maar ik snap de keuze die ooit in het verleden gemaakt is, dus dat issue is nu eindelijk duidelijk, dank daarvoor, en dank aan de accountant. Wij zijn akkoord met de jaarstukken en met het advies over de bestemmingen. Een laatste punt dat elk jaar terugkomt, puur formeel, wij hebben een stuk gekregen van de accountant en daar staat op: strikt vertrouwelijk. Wij hebben ook al een discussie gehad in de financiële commissie en ik wil het ook in het algemeen bestuur benoemen dat u als voorzitter aangeeft dat dit stuk door een algemeen bestuurslid niet als strikt vertrouwelijk moet worden beschouwd. Als wij een stuk krijgen van het dagelijks bestuur en er staat strikt vertrouwelijk op, dan zouden wij dat formeel gezien niet mogen gebruiken met alle gevolgen van dien. Graag een bevestiging daarop.

De voorzitter: Ik zeg hier meteen ja op, dat is typische accountantstaal.

De heer Schouwenaars: Een korte stemverklaring. Ik heb in de financiële commissie complimenten gegeven aan de ambtelijke organisatie voor deze mooie stukken onder leiding van deze portefeuillehouder en die wil ik herhalen in deze openbare vergadering. Bij deze het compliment aan de organisatie. De bedenkingen die ik heb geuit bij de overschrijdingen van project 6720, daar blijf ik bij dat ik het niet de juiste gang van zaken vind, maar gelet op het minimale bedrag gaan wij toch akkoord met dit verhaal.

De heer Taks: 50plus stemt in met de jaarstukken en dank aan het dagelijks bestuur en de organisatie voor de verrichte werkzaamheden.

Mevrouw Van den Berg: Voorzitter. Wij hebben het jaar succesvol afgesloten staat er. Ik wil namens Water Natuurlijk aangeven dat wij goed op weg zijn, maar er zijn altijd een aantal dingen geweest, ook in 2017, het gaat over in control zijn. Die punten komen steeds terug. Wij zijn op weg om dit te verbeteren, maar met in control zijn moeten wij het op een aantal gebieden beter doen. Dat wij op weg zijn naar een succesvol waterschap, maar dat wij er nog niet zijn. Wij kunnen instemmen met alle stukken.

De heer Van der Aa: Voorzitter, ook wij stemmen in met de rekeningen en de voorstellen voor de reserves en overschrijdingen. Dank aan de samenstellers van de rekening maar dat geldt voor iedereen die in 2017 heeft bijgedragen aan het resultaat, door de hele organisatie heen. Het valt ons op dat bij de verbonden partijen waarvan wij een aantal jaarverslagen hebben ontvangen, dat die verschillend omgaan met het vermelden van de bijdrage van de onderscheiden leden waterschappen.

De heer Van der Kallen: Voorzitter, wij zijn heel blij met de jaarstukken. Het dagelijks bestuur en de ambtelijke organisatie hebben uitstekend werk verricht. Bij dit stuk zou ik de eerste regel weglaten: “Het jaar 2017 was succesvol”. Dat zou ik aan het algemeen bestuur overlaten om dat te zeggen en dat zou ik zelf als dagelijks bestuur niet opschrijven. A.2 tot en met a.6 nemen wij voor kennisgeving en dankzegging aan.

De heer Van der Heijden: Je zit er niet meer in natuurlijk, Louis.

De heer Kocx: Vorig jaar stond er dezelfde tekst en toen was de heer Van der Kallen nog wel dagelijks bestuurslid.

De heer Van der Kallen: Dat zijn nou eenmaal de verschillen in de rol die je hebt en die speel ik.

De heer Schots: Ik kan met deze reacties heel tevreden zijn. Uw aandachtspunten zullen wij meenemen maar deze hebben geen invloed op de inhoud van de stukken. De dank en complimenten wil ik graag overbrengen aan degenen op de publieke tribune en degenen die niet aanwezig zijn. Hartelijk dank daarvoor.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met:
1. De overschrijdingen op de exploitatiebudgetten van de programma’s: in totaal een miljoen zeshonderddrieënzestigduizend euro (€ 1.663.000);
2. De overschrijdingen boven de norm van de investeringskredieten: in totaal zevenennegentigduizend euro (€ 97.000) (conform bijlage 1 Te autoriseren overschrijdingen investeringskredieten);
3. Vaststelling van de jaarstukken 2017;
4. Bestemming van het bedrijfsresultaat van de taak Watersysteembeheer (twee miljoen negenhonderdtweeënnegentigduizend euro (€ 2.992.000) positief):
a. Toevoeging financiële meevallers aan bestemmingsreserve DFB-WS: twee miljoen zevenhonderdtwintigduizend euro (€ 2.720.000);
b. Onttrekking uit de bestemmingsreserve DFB-WS: twee miljoen tweehonderdeenendertigduizend euro (€ 2.231.000);
c. Toevoeging aan de bestemmingsreserve PBB-WS: honderdtwaalfduizend euro (€ 112.000);
d. Toevoeging aan de egalisatiereserve WS: twee miljoen driehonderdeenennegentigduizend euro (€ 2.391.000);
5. Bestemming van het bedrijfsresultaat van de taak Zuiveringsbeheer vijfhonderdvijfduizend euro (€ 505.000) negatief:
a. Toevoeging financiële meevallers aan bestemmingsreserve DFB-ZB: twee miljoen zeshonderdachtendertigduizend euro (€ 2.638.000);
b. Onttrekking uit de bestemmingsreserve DFB-ZB: een miljoen zeventienduizend euro

(€ 1.017.000);
c. Onttrekking uit de algemene/calamiteitenreserve ZB:
zevenhonderdachtenveertigduizend euro (€ 748.000);
d. Toevoeging aan de bestemmingsreserve PBB-ZB: honderdtwaalfduizend euro (€ 112.000);
e. Onttrekking uit de egalisatiereserve ZB: een miljoen vierhonderdnegentigduizend euro (€ 1.490.000);
6. Het vaststellen van de definitieve bijdrage over 2017 voor de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling Muskusrattenbestrijding Noord-Brabant op afgerond zevenhonderdeenentwintigduizend euro (€ 721.000) per waterschap.

3.a.2. Besprekingsverslag van de voorbereidingscommissie Financiële Zaken 30 mei 2018 – voor kennisgeving

Besluit: Het algemeen bestuur neemt het besprekingsverslag van de Voorbereidingscommissie Financiële Zaken van 30 mei 2018 voor kennisgeving aan.

3.a.3. Evaluaties afgeronde projecten – voor kennisgeving

Besluit: Het algemeen bestuur neemt kennis van de projectevaluaties van de projecten inclusief de verantwoorde totale projectkosten.

3.a.4. Samenvatting Zuiveringsspiegel – voor kennisgeving

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de samenvatting Zuiveringsspiegel 2017 voor kennisgeving aan.

3.a.5. Jaarverslag 2017 crisisbeheersing Waterschap Brabantse Delta – voor kennisgeving

Besluit: Het algemeen bestuur neemt het jaarverslag 2017 crisisbeheersing Waterschap Brabantse Delta voor kennisgeving aan.

3.a.6. Jaarverslag Commissie Bezwaarschriften – voor kennisgeving

Besluit: Het algemeen bestuur neemt het jaarverslag Commissie Bezwaarschriften voor kennisgeving aan.

3.a.7. Rapportage over het gevoerde integriteitsbeleid Waterschap Brabantse Delta

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de rapportage over het gevoerde integriteitsbeleid voor kennisgeving aan.

De heer Van Noord: Voorzitter. In de projectevaluatie, pagina 18 van 58, staat bij projectresultaat dat er een zeer stroeve samenwerking met de gemeente Tilburg is geweest. Aangezien dat een grote gemeente is, vinden wij dat zorgwekkend. Wij willen graag horen hoe het er nu mee staat en hoe het verbeterd wordt.

De heer Taks: Voorzitter, een opmerking over het jaarverslag crisisbeheersing. Crisisbeheersing en de voorbereiding op mogelijke calamiteiten is van heel groot belang voor de veiligheid van het waterschap, de medewerkers, inwoners en bedrijven in het werkgebied van het waterschap. Het jaarverslag geeft aan dat voortdurend wordt gewerkt aan verbetering van de crisisorganisatie in samenwerking met de Veiligheidsregio en Defensie. De beschrijving geeft vertrouwen dat de veiligheid steeds veel aandacht krijgt. Opvallend is dat er een grote oefening is geweest het afgelopen jaar in verband met een mogelijk incident bij een kerncentrale. Dat lijkt mij een goed gekozen onderwerp en getuigt van een grote mate van waakzaamheid.

Mevrouw Korst: Voorzitter. Ik heb een opmerking over jaarverslag Commissie bezwaarschriften, punt 3.6. Opvallend is dat de informele aanpak in meerdere zaken met succes is toegepast en wij constateren dat vooral de samenwerking voor de drie waterschappen onderling dit goede resultaten oplevert. Over 3.a.7, rapportage over het gevoerde integriteitsbeleid. Voor de medewerkers is er een jaarlijks gesprek over de financiële belangen en nevenfuncties. Is dat ook niet nuttig voor de bestuursleden met de dijkgraaf?

De heer Van der Aa: Voorzitter. Evaluaties van de afgeronde projecten, wij danken u voor de beantwoording van de technische vragen. Wij stemmen in met het verzoek om de evaluatie van het project 800170 van de warmtekrachtkoppeling van de rwzi's naar volgend jaar te verschuiven. Wij hopen dat de belangrijke adviezen over de voortgang van het bedrijf, tijdens de verbouwing blijft de winkel open, dat die verinnerlijkt worden in de toekomstige projecten. Beide zaken moeten aandacht hebben bij het begin van het project. Bij project Kibbelvaart staat dat er een project is afgesplitst. Dat onderschrijven wij helemaal, maar dat wordt mogelijk moeilijker in de toekomst bij het mandateren nu deze af te splitsen projecten dan niet op voorhand zijn vermeld op de lijst bij het investeringsplan. Ik vraag hier aandacht voor. Het is een goed systeem maar het moet passen binnen de nieuwe werkwijze.

De heer Gosens: Voorzitter, wij hebben een vraag gesteld naar aanleiding van de stankoverlast in Rijen bij de riooloverstort, maar het blijkt dat de gemeente daarvoor verantwoordelijk wordt gesteld. Omdat 2018 een proefjaar is, als er oplossingen zijn en het waterschap zou kunnen helpen, dan moeten wij daar zeker een steentje aan bijdragen. Je kunt ook zeggen, wij zetten een dam op en het water loopt in de Leij, daar hebben wij niets aan. Wij moeten een andere manier vinden om af te komen van de stankoverlast.

De heer Sneep: Voorzitter. Bij het jaarverslag 2017 crisisbeheersing hadden wij een technische vraag gesteld over het opvallende aspect wat wordt opgemerkt in de nota zelf, dat een aantal aanbevelingen bij meerdere en achtereenvolgende crises terugkomen en hoe daarmee omgegaan wordt. In het antwoord staat dat dat via de reguliere werkwijze, via opleiding, trainingen en oefeningstrajecten verloopt, het OTO. Als dat zo is, dan heeft dat kennelijk in dit geval als dat achtereenvolgens en bij sommige aspecten vijf keer, als dat via het OTO is gelopen, dan heeft het kennelijk niet goed gewerkt. Dat was de vraag. Dus hoe het kan en hoe wij daarmee om willen gaan.

De heer Van Dam: Voorzitter. Ik dank mijn collega's voor de ingebrachte punten, ik ga ze niet herhalen en ik heb geen nieuwe punten.

De voorzitter: Ik geef eerst een reactie op de punten die mij regaderen. Vragen over het jaarverslag crisisbeheersing van de heer Taks en de heer Sneep. De heer Taks onderkent het belang van permanent oefenen. Wat mij opvalt als je jaren bij gemeenten hebt gewerkt en nu bij het waterschap, dat ik de grondigheid waarop het waterschap werkt, lerend uit situaties uit het verleden, dat u daar trots op mag zijn. Tegelijkertijd is het een permanente doorontwikkeling dat je nooit de situatie kunt bereiken dat je zegt, nu is de zaak op orde. Incidenten die door klimaat ontstaan, stressbestendigheid en klimaatbestendigheid van gemeenten, er komt steeds meer op ons af en wij moeten daar alert op zijn. Specifiek over oefeningen, in vergelijking met gemeenten oefenen de waterschappen juist heel veel. Ik heb vijf oefeningen gehad onder leiding van de nieuwe burgemeester van Tilburg als voorzitter van de Veiligheidsregio over de kerncentrale in Zeeland en wat dan het effect zou zijn voor het gebied dat ernaast ligt in Brabant. Daar zaten ook veel leereffecten in en die worden de dag erna hier allemaal opgepakt. Dat geeft mij het gevoel dat wij ons daar permanent in doorontwikkelen maar dat we er nog niet zijn. Volgende week gaan we weer bij het waterschap oefenen. Ik zal mijn reactie aan de heer Sneep schriftelijk toesturen, want ik kan niet de vijf verschillende situaties herhalen. Dat moet ik eerst met de betrokken ambtenaar delen. Mevrouw Korst heeft een vraag gesteld over bezwaarschriften en jaarlijkse gesprekken met de leden van het algemeen bestuur bij belangen op het punt van financiën. In de jaarlijkse inventarisatie worden de nevenactiviteiten meegenomen en die moeten voor eind januari ingediend worden. Dat is wat mij betreft niet vrijblijvend, daaraan committeer je je als lid van het algemeen bestuur. Als er activiteiten in zitten waarvan onze medewerkers of secretaris-directeur zeggen, kijk er even naar want er zit een aandachtspunt in, dat wij dan de mensen uitnodigen om met ons in gesprek te gaan. Maar om ieder jaar met dertig algemeen bestuursleden het gesprek te doen. Wij hebben hier een procedure zoals ze die bij Berenschot hebben en wij gaan straks weer kijken naar de nieuwe algemeen bestuursleden. Ik zie u knikken dus ik denk dat ik heb gesproken in uw geest.

De heer Schots: Voorzitter, u heeft een goede grasmaaier gebruikt, want er blijft voor mij niet zo heel veel over, zeker als er nog twee punten zijn die door collega De Jong beantwoord worden. Voor mij ligt de vraag richting de heer Van der Aa over de afsplitsing Kibbelvaart en hoe dat past in de nieuwe methodiek, daar zullen wij naar kijken. U heeft het afgelopen jaar gemerkt dat er nog wat aanloopproblemen zijn met projecten die in de nieuwe methodiek lopen en daar zullen wij dit in meenemen en dan komt dat vast goed.

De heer De Jong: Voorzitter. De samenwerking met de gemeente Tilburg, wij hebben een uitstekende relatie op bestuurlijk niveau met de gemeente Tilburg. Wij hebben laatst de eerste versnellingsstappen gemaakt in samenwerken op het gebied van beek- en kreekherstel en aanleg van EVZ in Tilburg waar Tilburg de kartrekker is en wij samen optrekken. Vorig jaar is dit hier op tafel geweest en binnenkort start de uitvoering. Dat is een voorbeeldgemeente waar wij een samenwerking doen met andere gemeenten. U spreekt over het vertrouwen en dat gaat vooral over het project baggeren in de Reeshof. Wij hebben dat op ons genomen in opdracht van de gemeente Tilburg om het stedelijk gebied, de vijvers op leggerniveau te brengen. Bagger wordt eruit gehaald en die kan niet op de kant gezet worden zoals in het landelijke gebied vanwege de stedelijke omgeving. Daar wringt een beetje de schoen want in die bagger zaten exoten en er is een protocol hoe je daarmee moet handelen en dat heeft tot extra kosten geleid. Vandaar dat er wat wrijving was ontstaan over de extra kosten die door de gemeente Tilburg opgebracht moesten worden, maar verder hebben wij helemaal geen problemen. Het ging specifiek over dit project en dat krijgt een vervolg waar wij ook landelijk aandacht hebben gevraagd voor de problematiek van exoten. De vraag over de Wolfsweidevijver in Rijen van de heer Goossens. Het is een gemeentelijke vijver met een gemeentelijke overstort van het gemeentelijke rioolsysteem. Wij zijn daar wel als adviserende partij bij betrokken en wij staan de gemeente bij om te komen tot een goede oplossing.

3.b. Kadernota 2019-2028

De voorzitter: Op verzoek van het dagelijks bestuur is door de heer Mureau gezegd, hoe kunnen wij het debat op 11 juli stimuleren? Daar is juist door de fractievoorzitters over gesproken. Morgen krijgt u een memo om het debat op 11 juli te stimuleren zodat het echt een dialoog wordt. U wordt uitgenodigd om suggesties te doen voor een of twee kernpunten en daar die avond de dialoog over te voeren, naast de schriftelijke bijdrage die u kunt leveren. Het is met name als aanvulling en ter stimulering van het debat op 11 juli. Wie wenst het woord over de kadernota?

De heer Sneep: Voorzitter. Wij hebben een technische vraag gesteld over de minder gunstige ontwikkeling van de belastingen, dat baart ons zorgen, zeker gezien de risico's van klimaatadaptatie, onderhoud, want die lijken toe te nemen, hoe daar rekening mee is gehouden. Daar is technisch op geantwoord, maar dan nog. Ook vorig jaar zijn bij de kadernota risico's meegenomen en wij zien toch dat dit jaar, een jaar later, de lasten echt significant hoger zijn dan vorig jaar ingeschat. Dan ga je je afvragen, hoe hebben wij het dit jaar ingeschat, zeker gezien dat de opgaven in omvang toenemen en daarbij aantekenend dat er sowieso al een trendmatige stijging van tarieven is voor onze burgers. Wij maken ons zorgen dat wij wellicht bepaalde dingen net iets te gunstig inschatten of nog niet zien om in te schatten en dat wij uiteindelijk misschien de lasten voor de burgers niet binnen de perken kunnen houden. Dat zou ons buitengewoon zwaar vallen.

De heer Van der Aa: Voorzitter, een paar aanvullende vragen naar aanleiding van de uitgebreide technische beantwoording. Een van de vragen ging over de opgewekte energie op onze terreinen, bladzijde 4 van de kadernota en daar is een verschillend antwoord gegeven. Bij de vraag van het CDA staat een volwaardig ja, dus het meetellen van de opgewekte energie door derden voor onze verplichting in het kader van zelfvoorzienendheid en bij de beantwoording van de PvdA op bladzijde 22 staat dat dat voor tien procent (10%) is. Wat is nou juist? Dat scheelt negentig procent (90%). Op bladzijde 10 wordt een stuk tekst weergeven over de Commissie Aanpassing Belastingstelsel, de stand van zaken van een paar weken geleden. De tekst suggereert dat er niets te melden valt over de gevolgen voor ons waterschap, maar het rapport van de commissie kent een bijlagenboek van 102 bladzijden, waarin veel gegevens per waterschap staan. Dat was voor ons de aanleiding om te vragen om dat stuk uit de kadernota te halen, in ieder geval de laatste twee regels, want er staan wel degelijk gegevens per waterschap. Tabel bijlage 7 over duurzaam financieel beleid, wij hebben een vraag gesteld hierover maar die is toebedeeld aan de fractie Natuurterreinen. Het antwoord is enigszins weggevallen in de beantwoording, maar het antwoord is overigens vrij helder.

De heer Kocx: Voorzitter. Ik heb nog een bestuurlijke vraag. Belastingheffing Gebouwd is erg afhankelijk van de WOZ-waarde van huizen en zakelijke panden. Wat schetst mijn verbazing? Ik lees in de kadernota op bladzijde 50 van de kadernota dat als uitgangspunt is genomen een stijging van de WOZ-waarde voor 2019 van slechts twee drie tiende procent (2,3%), dat lijkt mij aan de lage kant als ik alle krantenberichten mag geloven, maar oké, je moet ergens vanuit gaan en dat zou ik nog kunnen billijken, maar dan komt de volgende zin: "En daarna constante waarde", dus geen enkele stijging van de WOZ-waarde. Wij gaan er dus vanuit dat alle panden de komende negen jaren na 2019 helemaal niet meer zullen stijgen. Bij dit uitgangspunt krijgen wij een hele

rare uitkomst van wat wij als Gebouwd gaan opbrengen. Ik ben in de tabel gaan kijken wat het tarief voor Gebouwd wordt, dan zien wij dat het nominale tarief voor Gebouwd jaar op jaar stijgt omdat die niet uitgaat van een stijgende WOZ-waarde. Wij gaan onszelf een beetje arm rekenen en dan blijkt straks achteraf dat het allemaal niet klopt, dus ik wil toch meegeven, kijk nog eens goed naar dat uitgangspunt en of dat houdbaar is, want het tarief voor Gebouwd stijgt nu – het lijkt niet zoveel en het is ook niet zoveel – gemiddeld een zeventiende procent (1,7%) per jaar in de kadernota over de tien jaar, maar dat komt omdat wij de WOZ-waarde gelijk houden. Als de WOZ-waarde gemiddeld een zeventiende procent (1,7%) per jaar zou stijgen, dan zou het tarief gewoon tien jaar lang hetzelfde kunnen blijven. Dat geeft een heel ander beeld, zeker in de horizon van tien jaar, dus graag daar nog eens serieus naar kijken.

De heer Van Dam: Voorzitter. Wij hebben drie accenten op de kadernota. Wij hebben het regelmatig over klimaatverandering en dat wil ik aangrijpen, want dat biedt ook kansen. De gevolgen voor onze ingezetenen worden steeds duidelijker. Wij denken wel dat iedereen zich ervan bewust is maar ik ervaar het tegenovergestelde. Door de gevolgen zal er meer grip zijn van onze maatregelen en de bijbehorende investeringen en kosten. Laat ons in de communicatie hierop alert blijven. Als er zich een clusterbui voordoet, maak daar gebruik van wat voor maatregelen wij daar gaan nemen, dan begrijpen onze ingezetenen direct waarop het betrekking heeft. Wij hechten erg veel belang aan de watersysteemanalyses en de kansen die het biedt voor verbetering van de waterkwaliteit wat wij hieruit kunnen halen, maar ook wat wij niet tegen maatschappelijk verantwoorde kosten kunnen realiseren. Wij maken ons zorgen over de stijging van de nettolasten die vooral worden veroorzaakt door de hogere kosten bij de zuiveringstaak. Wij vragen extra aandacht voor de mogelijk hogere inschrijvingen in de komende tijd van onze investeringsprojecten door de aantrekkende economie. Daarom vragen wij aandacht dat in onze projecten terughoudend met cosmetische zaken omgegaan wordt. Dus maak het niet te mooi en zorg dat wij op een redelijke en robuuste manier inschrijvingen krijgen voor onze projecten.

De heer Van der Kallen: De bedoeling is dat wij technische vragen zouden stellen. Ik hoor nu dat de heer Van Dam de algemene beschouwingen al heeft gehouden, dat bespaart in ieder geval volgende maand een paar minuten.

De heer Schots: Voorzitter. De heer Sneep spreekt over de minder gunstige ontwikkeling van de lastenstijging over de komende jaren, daar hebt u op zichzelf gelijk in hoewel ik vind dat een lastenstijging van anderhalf procent (1,5%) op het totaal ook wel weer meevalt, als wij in ogenschouw nemen wat wij aan extra taken en autonome kostenstijgingen op het gebied van duurzaamheid en digitale transitie – om er maar een paar te noemen – over ons heen krijgen. Wij zijn daar natuurlijk scherp en alert op en in de managementletters en periodieke rapportages zullen wij zorgen dat wij dat goed in de hand houden en overschrijdingen zoveel mogelijk voorkomen dan wel tijdig rapporteren. Ik kan u bevestigen dat de hele organisatie scherp is op de kosten en dat wij uit dien hoofde uw waarschuwing zeer ter harte nemen. U duidt op de risico-ontwikkeling. Deze wordt elk jaar opnieuw in beeld gebracht en af en toe worden wij geconfronteerd met dingen die een groter risico blijken te zijn dan wij eerder hadden ingeschat. Dat betekent dat de risicoanalyse jaarlijks geactualiseerd wordt, nog wel steeds met de conclusie dat het verhoogde risicoprofiel nog ruimschoots wordt afgedekt door het weerstandsvermogen dat wij hebben en dat is een belangrijke conclusie dat als de risico's zich zouden voordoen, wij deze het hoofd kunnen bieden. De vraag van de heer Van der Aa over wat meetelt aan energiebesparing of niet zullen wij later schriftelijk beantwoorden, want dat heb ik nu niet paraat. Uw opmerking over de CAB is terecht en niet terecht, er zijn ooit voorbeeldberekeningen geweest maar in het eindverhaal van CAB wat in aantocht is, zal dat ook zijn eindversie krijgen, dus misschien is het verstandig om deze ene zin even uit de tekst te schrappen. Dan de heer Kocx en het fenomeen van de WOZ-waarde en de schattingen. Dat punt hebben wij in de commissie en andere verbanden al enige keren besproken. In deze tijd van snelle waardeontwikkeling is het heel moeilijk een reële inschatting te maken van WOZ-waarden en het op zodanige wijze te doen dat wij op het moment van belastingheffing ook de goede waarde hanteren, want er zit ook een tijdverschil in. Het constant houden van de WOZ-waarden is een aanname die wij in de kadernota al jaren gevolgd hebben en wat u constateert en hoe dat uitwerkt op de tarieven, is terecht. Aan de andere kant, als je kijkt naar de voorbeeldaanslagen, dan zijn de tarieven en WOZ-waarden communicerende vaten en het saldo van die twee is wat in de voorbeeldaanslagen naar boven komt en dan is de variatie wat minder groot dan u nu suggereert. De heer Van Dam heeft al een deel van zijn algemene beschouwingen gegeven zoals de heer Van der Kallen heeft geconstateerd, dus ik wil daar nu nog niet op reageren en dat voor de volgende keer meenemen.

De voorzitter: Ik constateer dat u hier kennis van neemt.

3.c. 3.c Ontwerp-instemmingsbesluit vigerend winningsplan voor gaswinning in Waalwijk, conform artikel 27 verzoek namens de fracties Water Natuurlijk, PvdA en Natuurterreinen

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter, toen ik tien dagen geleden hoorde dat er grote onrust is onder onze inwoners van Waalwijk, Aalburg en Heusden over gaswinning in hun gebied, ben ik mij in deze zaak gaan verdiepen. Wat speelt hier precies en wat is de rol van het waterschap? Heeft het waterschap een rol? Omdat deze zaak snelheid vraagt gezien de deadline voor het indienen van zienswijzen op 4 juli hebben wij als Water Natuurlijk, de PvdA en Natuurterreinen gemeend dit via een artikel 27-procedure vandaag op de agenda te hebben, want 4 juli is al heel dichtbij. Ik houd mij graag aan de feiten, dus ben als eerste de berichten in de Staatscourant gaan lezen en dat leverde op dat het om een verlenging van een gaswinningsvergunning gaat aan het bedrijf Vermilion in het gebied Waalwijk-Noord. Het is niet zomaar een verlenging van de vergunning, het gaat ook om intensivering van de techniek. In de Staatscourant wordt hierbij expliciet het woord fracking vermeld. Op dat moment ging er bij mij een alarmsignaal af, want fracking is toch de techniek waarvan geen wetenschapper durft te garanderen dat deze volledig veilig is uit te voeren? Het gaat bij fracking om het kraken van grondlagen waar gas in zit en dat kraken gebeurt onder hoge druk met grote hoeveelheden water, zand en met grote hoeveelheden chemicaliën, daar zit hem vooral de pijn. Vooral dit laatste is van belang, want niemand kan zeggen wat deze chemicaliën op termijn in de ondergrond teweeg brengen wanneer ze boven gaan komen wellicht of via ondergrondse waterstromen en grondbewegingen uiteindelijk toch in het grondwater of de bovenste grondlagen terechtkomen. Niemand weet hoe dit zich ontwikkelt. Onze eigen Unie van Waterschappen zegt op haar website letterlijk het volgende: “Er is geen wetenschappelijke consensus over de mogelijke risico’s van het boren naar onconventionele gassen”, oftewel, wees uiterst terughoudend waterschappen. Ik houd mij graag aan de feiten en ik vind het dan ook verbazend dat in de notitie aan het dagelijks bestuur van 12 juni, gisteren dus – u heeft hem wellicht nog gevonden in de hoeveelheid stukken – wordt gesuggereerd dat onze vragen zijn ingegeven vanuit beeldvorming en niet vanuit feiten. In het stuk staat zelfs dat het niet om fracking zou gaan. Dat is pas tendentieus, want alles afschuiven op beeldvorming, terwijl in de Staatscourant letterlijk het woord fracking wordt genoemd als uitleg voor de wijze waarop de intensive winning gaat plaatsvinden. Sterker nog, ons waterschap spreekt zichzelf tegen. Omdat ik erin ben gedoken, heb ik een advies gevonden op het winningsplan dat Brabantse Delta op 25 september 2017 heeft uitgebracht aan het ministerie van EZK. Daar wordt wel gesproken over fracking. Wie doet hier nu aan het vreemd presenteren van de feiten? Deze briefing van het dagelijks bestuur vind ik geen goede basis om de discussie met elkaar te voeren, vandaar een poging van onze kant. Waar gaat het om? Het gaat om onze rol als waterschap om de kerntaak die wij hebben bij de zorg voor schoon en veilig water in dit gebied, grondwater en oppervlaktewater en vandaaruit onze taak om te zorgen met anderen dat de bodem schoon en veilig genoeg is om landbouw en tuinbouw te doen en dat ons vee er veilig kan grazen, maar ook om natuur en natuurontwikkeling veilig te stellen. Het allerbelangrijkste natuurlijk dat onze inwoners veilig kunnen wonen en leven. De gaswinningstechnieken die worden ingezet, zijn zeer kwetsbaar. Het zijn geen conventionele technieken, het gaat om fracking. Wij hebben met elkaar geen idee wat dit over twintig jaar voor consequenties heeft. Wij, waterschappers die trots zijn op het feit dat wij heel ver vooruitdenken als het gaat om veiligheid en gezondheid. Onze horizon ligt immers toch wel vijftig (50) tot honderd (100) jaar ver. Wij laten ons toch niet verleiden om een smal, korte termijnadvies te geven? Als niemand de consequenties kan overzien, als de provincie Brabant en de Unie alles in het werk willen stellen om drinkwater en ondergrond te beschermen, dan gaan wij toch niet alleen een advies geven over een beetje grondverzakking al dan niet, zoals in de brief van september 2017 staat? Dit gaat over het inspuiten van agressieve chemicaliën en alle consequenties die dit op de lange termijn met zich mee kan brengen. Hier moeten wij een breed advies over geven. Het past bij onze kerntaak om een eigen zienswijze uit te brengen aan EZK voor 4 juli a.s., een breed advies. Wij stellen ons steeds meer op als waterschap in de samenleving en niet erbuiten, dus laten wij dat tonen en opkomen voor de basiswaarden waar wij al meer dan vijfhonderd jaar voor staan. Daar wil ik graag met u over praten en aan het eind zullen wij een motie indienen.

De heer Van der Kallen: Voorzitter, wij hebben niet voor niets adviesrecht. De overheid is best zorgvuldig als het gaat om het betrekken van partijen bij bepaalde besluiten die de overheid neemt. Het waterschap heeft het adviesrecht omdat er simpelweg bij de zogenaamde stimulatiewerkzaamheden fracken, een aantal risico’s zijn. Er is inderdaad geen wetenschappelijke consensus wat die risico’s zijn qua inhoud, er is wel een zekere wetenschappelijke consensus over de optelsom van risico’s’. Welke soorten risico’s zijn er? Mevrouw Bonthuis heeft heel helder ingezoomd op de risico’s voor de waterkwaliteit, daar heb ik niets aan toe te voegen behalve dat wij deze risico’s als fractie ook zien en dat wij daar zorgvuldig mee om moeten gaan. Kijkend naar het gebied constateer ik ook dat er nog risico’s kunnen bestaan bij het zetten en inklinken van

grond. Het betreft ook een gebied waarin cruciale waterkeringen liggen. Dat is een wezenlijk element van de beschouwing van de risico's. De vraag is hoe stellen wij ons als overheid naar een medeoverheid op. Ik snap dat het waterschap dat uitvoerder is van provinciaal, landelijk en Europees beleid, terughoudend is als het gaat over het adviseren van een landelijke overheid, maar wij hebben ook een rol in de samenleving en die rol betreft onze verhouding tot andere overheden, zoals de gemeente Waalwijk en haar inwoners en de provincie en onze relatie met de provincie deels als toezichthouder, deels als opdrachtgever en deels als beleidsmaker. De positie van Waalwijk en de provincie is voor haar adviesrol helder. De motie die ons is toegestuurd en mogelijk wordt ingediend, dan kunnen wij ons vinden in de inhoud van de motie en ik kan mij voorstellen dat de motie qua inhoud ook herkenbaar is voor het dagelijks bestuur. Dan is nog de vraag, welke positie neem je op 4 juli in en wat breng je in en breng je inhoudelijk iets in of kies je bijvoorbeeld voor een proforma zienswijze zodat je later nog iets kunt inbrengen. Dat is in dit soort procedures niet ongebruikelijk, want het kan ook zijn dat het dienstig is om in samenspraak met bijvoorbeeld de gemeente Waalwijk of met andere gemeenten of waterschappen – want wat is de positie van Rivierenland bij de gemeente Aalburg en wat is de positie van Aa en Maas bij de gemeente Heusden – dat wij de tijd nemen om na een proforma zienswijze met de twee andere waterschappen tot een zienswijze te komen die recht doet aan onze belangen en onze belangen zijn de waterkwaliteit, waterkwantiteit – alhoewel mij dat vergezocht lijkt – maar onze belangen kunnen ook zijn onze rol als hoeder van de waterkeringen. Mijn fractie is voornemens om de motie te steunen waarbij wij u aangeven dat ook een proforma zienswijze die later ingevuld wordt na ambtelijk en bestuurlijk contact met de betrokken gemeenten en andere waterschappen, mogelijk kan leiden tot een gezamenlijke inbreng zodat ook de kennis van Rivierenland en Aa en Maas hierbij betrokken zou kunnen worden.

De heer Van Dam: Voorzitter, ik heb een iets korter betoog. De AWP is niet tegen gaswinning, wij vinden aardgas nog steeds bij veel toepassingen de beste energiebron die wij hebben maar wij zijn wel tegen fracking. Als wij een zienswijze indienen – wij zullen de motie steunen – dan heel goed duidelijk maken waar wij tegen zijn, fracking, maar ook de risico's beschrijven voor het oppervlaktewater en grondwater en de waterkeringen. Ik wil een compliment maken voor het betoog van Water Natuurlijk.

De heer Kocx: Voorzitter. Ik begrijp dat dit onderwerp heel urgent is, daarom wil ik verzoeken om het voortaan eerder op de agenda te zetten want er zijn ook mensen die hard moeten werken. Eerlijk gezegd heb ik de notitie nog niet helemaal gelezen en ik ken de motie ook nog niet, dus mocht die ingediend worden, dan verzoek ik nu vast om een schorsing om met mijn fractie te kunnen overleggen. Ik ben ook benieuwd wat het dagelijks bestuur ervan gaat vinden. Mij vallen twee dingen op: de notitie spreekt heel anders dan het verhaal van Water Natuurlijk en van de heer Van der Kallen, dus hoe kan dit. Het begint met 'notitie voor het dagelijks bestuur' dus ik ga ervan uit dat dit een ambtelijk stuk is. Wij behoren als algemeen bestuur toch geen persoonlijke beleidsopvattingen van ambtenaren te krijgen? Onderschrijft het dagelijks bestuur dit stuk of is het een ambtelijk stuk dat per ongeluk bij onze stukken zit of moet hier nog een reactie van het dagelijks bestuur op komen?

De voorzitter: Er zit niks per ongeluks aan, ik zal dat dadelijk toelichten.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. De complimenten voor het mooie betoog van mevrouw Bonthuis waar ik volledig achter sta en voor het feit dat ze ons wakker heeft geschud. Wij hebben met zijn allen een beetje zitten slapen en nu zijn wij aan het wakker worden, wat gebeurt er in ons mooie gebied. Het ministerie zet in de Staatscourant, u kunt een zienswijze indienen, omdat het verzorgingsgebied van Brabantse Delta is. De term verzorgingsgebied zegt iets over onze verantwoordelijkheid. In de stukken staat dat iedereen onwennig is over de rol van het waterschap en lokale overheden bij dit soort processen. Ik kan mij voorstellen dat vanuit de onwennigheid er in september een stuk is geschreven dat puur op de techniek ingaat. Zoals de inspreker al zei, dat was niet meer of minder dan een beetje controleren wat het ministerie zelf al bedacht had, want er is geen externe expertise binnengehaald. Het gaat puur om het beoordelen van wat het ministerie bij het voorstel tot goedkeuring van de vergunning aangedragen heeft. Het gaat niet over het verlengen van een vergunning, maar over een compleet nieuwe vergunning, omdat hiermee compleet andere activiteiten mogelijk worden gemaakt. Als het puur ging om voortzetting van de gaswinning, wie waren wij dan geweest om er iets van te vinden, maar als het gaat om de toepassing van andere technieken die heel ingrijpend kunnen zijn. Een ding is zeker, er zijn risico's aan verbonden, welke hebben wij nog niet in beeld, daar is nog geen volledige consensus over, maar ik noem veiligheid, drinkwater, grondwater. Wij hebben ons mooi geprofileerd op een bijeenkomst deze week over de klimaatadaptatie en wij zouden nu toe gaan staan dat er extra CO2 methaangas geproduceerd gaat worden. Ik lees in de stukken, wat komt daar vrij? Als dat naar het

oppervlaktewater komt en dat komt het op enig moment, dan zijn onze zuiveringsinstallaties daar niet op ingericht. De reactie van september was helemaal onvoldoende want puur vanuit de techniek ingestoken. De inspreker zei, beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Dan is dit het moment om een zienswijze naar het ministerie te sturen en in de vorm waarin sluit ik mij volledig aan bij de heer Van der Kallen en dat laat ik graag in handen van het dagelijks bestuur, als maar duidelijk is dat wij aan tafel willen blijven omdat wij door wat wij nu weten tegen het verlengen van de vergunning zijn. Wij zijn er om de provincie te steunen in het beleid om fracking tegen te gaan en mensen in Waalwijk te steunen die zich zorgen maken en de gemeenteraad van Waalwijk aan onze zijde te vinden die nee zeggen tegen dit verhaal. Loon op Zand heeft ook een zienswijze ingediend met, daar moeten we niet aan beginnen. Ik weet dat het algemeen bestuur van Aa en Maas het dagelijks bestuur heeft opgedragen om een zienswijze in te dienen die in de richting neigt van niet doen. Wij willen het pleidooi om een zienswijze met die strekking in te dienen, graag ondersteunen. Wij zijn mede-indiener van de motie.

Mevrouw Raedts: Er is al veel gezegd, ook de fractie Natuur is vol overtuiging medeondertekenaar van deze motie. Het verhaal van mevrouw Bonthuis heeft grote indruk op mij gemaakt, want zij heeft complete research gepleegd de afgelopen dagen en daar hebben wij respect voor. Ik sta volledig achter de motie ook omdat het waterschap zich de laatste tijd profileert als een organisatie die maatschappelijke verantwoordelijkheid neemt, zoals bij de klimaattop waar het waterschap een van de initiatiefnemers is geweest. Als je denkt aan het klimaat, dan moet je voorkomen dat er fossiele grondstoffen gebruikt worden en fossiele energie naar boven gehaald wordt. Wij moeten als waterschap veel meer en dat doen wij gelukkig ook, op alternatieve energiebronnen inzetten. Dan kunnen wij wel een technisch advies geven aan het ministerie, het risico is beperkt, maar wij hebben van vorige sprekers gehoord dat er veel risico's in de lucht hangen. Ik zou eraan willen toevoegen dat wij dit vraagstuk zeker niet alleen technisch moeten zien, veel breder met in beeld onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. Het is niet een kwestie van beeldvorming, maar een kwestie van overtuiging dat het gaat om het terugdringen van fossiele grondstoffen, om de zorg voor de bewoners en mogelijke schade aan gebouwen, infrastructuur en de waterkering.

De heer Taks: Voorzitter. Grote waardering voor de oppositie vanavond dat zij het initiatief genomen heeft om het onderwerp op de agenda te zetten. Alle waardering daarvoor. Ik wil daarmee niet suggereren dat het dagelijks bestuur niet attent is geweest, ik denk ook niet dat het dagelijks bestuur heeft zitten slapen zoals eerder werd opgemerkt.

De heer Schouwenaars: Daar waar ik zei 'we' bedoelde ik ook mezelf, het hele algemeen bestuur.

De heer Taks: Dat is een belangrijke toevoeging. Wij zijn uit onze roes ontwaakt, wij denken allemaal dat deze procedures niet zo veel te betekenen hebben, maar juist een partij als het waterschap moet zich laten horen. Je kunt wel zeggen, het is technisch gezien geen groot probleem, dat mag zo zijn maar er is wel maatschappelijke onrust. Er is een algemeen besef in het land dat dit soort technieken risico's oplevert en misschien is wetenschappelijk niet onomstotelijk vastgesteld dat het ook zo is, maar wij mogen het risico niet nemen. Politiek is deze techniek, het zoeken naar schaliegas, omstreden. 50plus is absoluut tegen deze techniek en in alle waterschappen waar 50plus vertegenwoordigd is, zijn wij tegen. Ik zou het op prijs stellen als de zienswijze aan dit standpunt wordt aangepast. De uitspraak van PS is ook niet voor niks, de motie is bijna met algemene stemmen aangenomen en dat zal vanavond hier ook gebeuren.

De heer Van der Aa: Voorzitter. Er zijn al veel interessante woorden gezegd hier en met name door mevrouw Bonthuis en mijnheer Den Brave. Het stuk is laat bekend geworden, dat ben ik met de heer Kocx eens, ik wist pas na 17.00 uur dat het op de agenda kwam. Dat lag ook aan mij maar voor een stuk ook omdat het zo laat was. De heer Den Brave en mevrouw Bonthuis hebben beiden aangegeven dat het een techniek betreft die niet zonder risico's is. Ook mijnheer Van der Kallen wijst op de risico's, met name van fracking. Fracking zou een risico kunnen geven met name voor het grondwater en indirect het oppervlaktewater. Daar gaat het hier om en daar zal ik op focussen. Ik heb een concept van een motie gezien en mijn vraag aan mevrouw Bonthuis en de indieners is om de motie zodanig te redigeren dat het duidelijk gaat om de risico's van fracking. Waar in de motie staat 'spreekt zich uit tegen', dat het gaat om het boren naar gas door middel van de methode van fracking en er in de opdracht aan het dagelijks bestuur ook zo op terug te komen. Dan gaat het om de problematiek van de risico's voor ons als waterschap, concentreren op de techniek van fracking.

De heer Sneep: Voorzitter. Er is al heel veel gezegd, dank voor alle goede woorden, daar staat de VVD ook helemaal achter. Hoewel de VVD normaal gesproken erg voor particulier ondernemerschap is, maar in dit geval druist het in tegen een van onze kerntaken, schoon water. Daar kunnen wij absoluut niet voor zijn. Wij steunen alle woorden in de richting van het tegengaan van deze manier van gaswinning op die plaats.

De voorzitter: Het is goed allereerst te onderkennen dat in 2016 de Mijnbouwwet veranderd is. Tot voor kort vroeg het ministerie van EZK advies aan de provincie, maar tegenwoordig ook aan de onderhavige gemeenten en waterschappen om zienswijzen in te dienen. In formele zin hebben wij dat recht sinds 2016 en ik constateer dat wij daar nog niet echt ervaring mee hebben en dat veroorzaakt wellicht het dispuut over het wel of niet indienen van een zienswijze. De wetenschappelijke inzichten zijn nog niet uitgekristalliseerd en daar zijn verschillende stromingen over. Als het gaat over fracking – bij schaliegas en daar gaat het hier niet om – dat het in Nederland tot onrust heeft geleid en maatschappelijke onrust is per definitie een zaak waar wij ons verantwoordelijk moeten voelen zeker naar onze inwoners. Wanneer het wetenschappelijk nog niet uit is gekristalliseerd, kun je ook niet precies stellen om de taken waarvoor wij als primair functioneel bestuur verantwoordelijk voor zijn, worden belast, maar tegelijkertijd is de maatschappelijke onrust buitengewoon belangrijk. Het ministerie van EZK heeft vaker gezegd over het noorden van het land, het winnen van gas, dat loopt allemaal niet zo, dat hebben ze te laat ingezien, dus je kunt dingen beter tijdig inzien.

De heer Arts: Bij interruptie, stuurt u nu toch weer aan op beeldvorming sec, terwijl er juist veel argumenten ingebracht zijn dat het meer is dan beeldvorming.

De voorzitter: Misschien mag ik even mijn verhaal afmaken? Een is dat een aantal wetenschappelijke inzichten nog niet uitgekristalliseerd is. En ten tweede, het gaat niet over beeldvorming, het gaat over maatschappelijke onrust, hoe die ook ontstaat. Er komen bij het algemeen bestuur punten langs waar ik erg gevoelig voor ben. De heer Van Dam geeft aan dat de methodiek van fracking discutabel is en in de Verenigde Staten tot ongelukken heeft geleid, dat is een zaak die wij even los moeten zien van deze situatie, die wij ons moeten aantrekken, daar zitten risico's in. Dat was ook de achtergrond van de ambtelijke notitie die gisteren in het dagelijks bestuur is behandeld, dan kun je ook daaruit lezen dat het nog niet is uitgekristalliseerd, een aantal dingen weten wij nog niet. Dat staat ook op de website van de Unie, het is wat dat betreft gewoon controversieel. De heer Van der Kallen geeft aan, maak gebruik van het recht sinds 2016 om een zienswijze in te dienen. Dat kun je op verschillende manier doen. Ik zou het het meest sterk vinden vanuit Brabant dat het een gebundelde gemotiveerde zienswijze is van alle overheden, de provincie, onderhavige gemeenten en de twee Brabantse waterschappen. Dan denk ik ook aan Rivierenland.

De heer Van der Kallen: Bij interruptie, dit stukje van Rivierenland ligt ook in Brabant. Als we over de Brabantse waterschappen spreken, dan stel ik het op prijs dat ook Rivierenland – het voormalige Alm en Biesbosch dat mij zeer aan het hart gaat – wordt genoemd.

Mevrouw Bonthuis: En niet De Dommel, voor de duidelijkheid.

De voorzitter: Aa en Maas en Rivierenland, daar hebben wij het over. Volgens mij maakt het meeste indruk op het ministerie van EZK dat wij de komende dagen verkennen of gegeven de motie van PS, samen met de provincie die een bredere verantwoordelijkheid heeft dan onze functionele democratie, zij kunnen meer invalshoeken belichten, dan wanneer het Ministerie van EZK zou zeggen, het Waterschap Brabantse Delta is verantwoordelijk voor die kerntaken en die hebben een te breed advies gegeven. Ik wil de suggestie van de heer Van der Kallen oppakken, toevallig heb ik morgenmiddag met de gedeputeerde een afspraak, met hem te verkennen een gemeenschappelijke reactie vanuit de waterschappen, gemeenten en provincie organiseren waarin iedereen zijn input levert.

De heer Van Dam: Ik vind dat wij ons belang als waterschap uitdrukkelijk moeten ventileren, en uw eerste gedachte om het met de drie waterschappen te doen, uitstekend. Wij hebben allemaal hetzelfde belang, maar als je het met de provincie doet, dan raak je ondergesneeuwd. Het is juist een punt waar wij onze rol duidelijk maken.

De voorzitter: Ik zoek naar een maximale versterkende beweging van gemeenten, provincie en waterschappen maar als u zegt, ik ben ervoor om het als waterschappen te doen, wij hebben volgende week overleg met de waterschappen in Brabant, dan kunnen wij het daar ook inbrengen. Ik hoor dat graag even in tweede termijn. Samengevat, ondanks dat de risico's niet feitelijk zijn

uitgekristalliseerd, denk ik dat wij wel op de risico's kunnen wijzen, dat is meer dan beeldvorming, dat is meer de inhoud. Ik laat het over aan de initiatiefnemer van de motie en ook aan u of u het liefst een reactie wilt van de waterschappen of gezamenlijk met de provincie aan wie wij input kunnen geven over inhoudelijke punten en dan een gebundelde reactie naar Den Haag sturen.

Tweede termijn

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Wij hebben ingestoken vanuit het waterschap onze rol in deze samenleving. Daar wil ik bij blijven, maar ik zou het versterkend vinden als de andere twee waterschappen meedoen, sterker nog, ik heb al wat gesondeerd bij leden van het dagelijks bestuur die ik her en der ken en die hadden een vergelijkbaar voorstel, tenminste een, laat ik precies blijven. Daar is denk ik wel belangstelling voor. Wij moeten iets laten horen voor 4 juli, kan niet, niet want dan is onze kans voorbij. Wat mij erg aansprak uit diverse reacties ook van de heer Van der Kallen, is dat wij zorgen dat wij aan tafel komen, als partner in den brede in gesprek zijn. Nu een proforma reactie indienen om de deadline te halen en vervolgens met onze collega-waterschappen de inhoudelijke reactie afstemmen, dan zit er voor mij nog een tweede stap in. Dan zou ik in de proforma reactie niet helemaal proforma willen zijn, dat lijkt mij iets te luchthartig. Wij hebben een paar algemene dingen die wij daarin mee kunnen nemen, zoals de zorg voor natuur en landschap, het watersysteem en hoe wordt omgegaan met het afvalwater wat hieruit voorkomt in relatie tot onze rioolwaterzuiveringen. Dat is trouwens nog een punt apart, blijkt als je in dit dossier duikt. En wij willen geïnformeerd zijn over de risico's. In dit dossier speelt echt van alles. Ik weet van de heer Den Brave uit Waalwijk dat er allerlei pers rondloopt om zich te laten informeren en elke dag komt er informatie bij. Vandaar dat sommigen van u hebben gezegd, wat aanvankelijk als artikel 27-vragen zijn ingediend, is nu alweer een stuk verder. Sorry, zo gaat de actualiteit. Maar het klopt, u heeft dat goed gelezen. Even terug naar onze zienswijze. Ik wil er een aantal dingen in hebben en dat wij geïnformeerd worden over de risico's. Wij kunnen best nu een wat algemene formulering van kerntaken van het waterschap benoemen. Ik heb ze aangedragen, verzin er een variant op desnoods maar ik denk dat wij dat onszelf waardig zijn om dat zo te moeten doen. Dat wil ik vragen aan het dagelijks bestuur, als u daarin meegaat, dan hoef ik de motie niet in te dienen. Ik wil graag van het dagelijks bestuur een reactie daarop.

De heer Kocx: Bij interruptie, u bent nog een antwoord schuldig, u zei tegen mij tijdens mijn betoog, daar kom ik op terug, dat ging over de ambtelijke notitie.

De voorzitter: Dat zal ik dan nu doen. De vragen van mevrouw Bonthuis zijn zondagavond laat bij ons binnen gekomen. Dan hebben wij daar dinsdag in het dagelijks bestuur over gesproken en daarna hebt u de notitie gekregen die ons is voorgelegd. Het dagelijks bestuur heeft zojuist even contact gehad en is zeker gemotiveerd om een zienswijze in te dienen. Hoe kun je dat het meest effectief doen, doe je dat binnen de waterschappen? Op 22 juni hebben wij een bondsvergadering van de waterschappen, dus dat kunnen wij daar doen. Het voordeel als je het met de provincie samen doet, de provincie heeft een bredere ruimtelijke taak en dan kun je er dieper op ingaan, maar als hier de meerderheid zegt, sec met de waterschappen, dan gaan wij alleen voor de waterschappen, maar u mag aangeven hoe wij het gaan doen. Uit mijn ervaring in Den Haag, naarmate er in Brabant een brede overheidsreactie naar Den Haag gaat, is dat effectiever dan wanneer elke overheid dat geïsoleerd doet.

Mevrouw Bonthuis: Wij hebben een bestuurder van de lagere overheid op de tribune. Misschien kunt u gelijk even checken hoe men daarnaar kijkt, maar wij vinden het in eerste instantie belangrijk om als waterschap ons standpunt naar voren te brengen.

De voorzitter: Een eigen reactie van de waterschappen liever dan gecombineerd met de provincie en gemeenten.

De heer Van der Kallen: Voorzitter. Ik wil voor een ding waken. Heel vaak worden discussies doodgeslagen omtrent de zogenaamde kwantitatieve benadering van de risico's en over de kwantitatieve benadering is geen consensus binnen de wetenschap. De kwalitatieve benadering van de risico's – welke risico's zijn er zonder ze te kwantificeren – daar is wel min of meer consensus over, welke risico's er aan dit soort stimuleringstechnieken zitten. Als je in de val loopt van de kwantiteit, dan krijg je steeds discussies hoe groot die risico's zijn. Het gaat ons om de kwalitatieve benadering van de risico's, daar zitten kwaliteitsrisico's aan en wat mijn fractie betreft, ook risico omtrent het waterbeheer respectievelijk de waterveiligheid en de keringen. Hoe breed doe je het met overheden? De wetgever heeft niet voor niets gemeend om de waterschappen in de wetgeving apart te benoemen, dus laten wij eindelijk eens een keer onze rol benadrukken. Wij hebben moeten strijden om van de discussie over ons voortbestaan af te zijn, dat komt iedere keer

op, er zijn iedere keer weer landelijke partijen die menen daar vraagtekens bij te moeten zetten. Dat komt omdat wij zo coöperatief zijn en graag samenwerken met andere overheden, dat wij onze rol niet altijd helder profileren. Deze rol moeten wij helder profileren naar onze achterban, bedrijven en boeren en natuurorganisaties en inwoners en de gemeenten, maar bij de zienswijze moeten wij uitgaan van onze kwaliteiten en onze belangen. Ik heb er geen enkel probleem mee dat u ook met gemeenten en de provincie praat hoe je die zienswijze zo goed mogelijk coördineert en elkaar qua kennis en inzet aanvult, maar de voorkeur van mijn fractie gaat uit om gezamenlijk met Rivierenland en Aa en Maas af te stemmen en wat mijn fractie betreft, zoomen wij in op een zienswijze per waterschap en natuurlijk hebben wij dat gecoördineerd met de gemeente Waalwijk en Aa en Maas met de gemeente Heusden en Rivierenland met de gemeente Wijk en Aalburg en natuurlijk ook met de provincie die echt de koepel is. Wat ons betreft de drie waterschappen gezamenlijk.

De voorzitter: Ik stel voor nog even te inventariseren wie het woord wil voeren en om de discussie te stimuleren, er ligt een duidelijke stelling van de heer Van der Kallen om dat vanuit de waterschappen zelfstandig te doen. Hier kunt u op reageren.

De heer Van Dam: Voorzitter. Onze fractie blijft bij onze interruptie en die gloedvol verwoord werd door de heer Van der Kallen. Het belangrijkste is dat er voor 4 juli een zienswijze is, dat het gezamenlijk met de waterschappen wordt gedaan, niet met de provincie, maar dat de waterschappen zelf de zienswijze indienen om zich te profileren als mensen die water belangrijk vinden. De provincie zal zelf een zienswijze indienen, dat versterkt alleen maar als er meerdere zienswijzen bij het ministerie binnenkomen. Wij ondersteunen het betoog van de heer Van der Kallen en mevrouw Bonthuis. Dus als waterschappen voor 4 juli een zienswijze indienen.

De heer Kocx: Voorzitter, wij hebben intussen snel iets bij kunnen lezen maar de actualiteit achterhaalt mij iedere keer weer. Zonder overleg met alle fractieleden ondersteunen wij het gloedvolle betoog van de heer Van der Kallen, als we een zienswijze indienen, doe het dan zoals door de heer Van der Kallen verwoord, laten we ons serieus nemen, dat zijn wij ook en laat van ons horen. Kort maar krachtig. Nog een opmerking. Ook al is de actualiteit snel en moeten wij heel snel reageren, vanuit het dagelijks bestuur vraag ik toch de zorgvuldigheid in acht te nemen of geef ons geen ambtelijk stuk of laat duidelijk blijken dat het dagelijks bestuur er achter staat. Ik ging er in de snelheid vanuit dat dit een dagelijks bestuursstandpunt was, maar dat blijkt in de praktijk niet waar te zijn.

De voorzitter: Het dagelijks bestuur is ook ingehuurd om te luisteren naar het algemeen bestuur, dus ik ben ook wel gevoelig voor uw argumenten.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, ergens in de zeventiger jaren heeft de heer Van der Kallen besloten om de PvdA te verlaten omdat de jonge heer Drees eruit stapte, maar het blijkt dat wij nog steeds uit hetzelfde nest komen. Positie van het waterschap helder te maken in onze samenleving, zelfstandig reageren moet sowieso gebeuren en dat wij daarnaast en daarbij met anderen gezamenlijk optrekken is alleen maar ter versterking van ons eigen verhaal. Dan wil ik niet het onderscheid maken tussen waterschappen maar zeggen, alle lokale regionale overheden, dus provincie, waterschappen en de gemeenten die het betreft, gezamenlijk optrekken nadat wij voor 4 juli ons eigen verhaal richting het ministerie hebben gestuurd.

De heer Taks: Voorzitter. Wij volgen het model Van der Kallen, de waterschappen als voortrekker in dit debat.

Mevrouw Raedts: Hier sluit ik mij van harte bij aan. Ik had dezelfde gedachte als Louis van der Kallen, maar zo gloedvol en met kennis van zaken had ik het nooit kunnen zeggen. Als wij als waterschap een eigen verhaal neerzetten wat wij dus wellicht gaan doen, dan niet alleen wijzen op technische risico's maar zeker op de zorg voor de mensen en de natuur, de maatschappelijke verantwoordelijkheid, die spreekt mensen over het algemeen veel meer aan.

De heer Van der Aa: Voorzitter. Het verhaal van de heer Van der Kallen van de drie waterschappen gezamenlijk spreekt ons aan en het is ook versterkend, want dan laat je zien waar je als waterschap voor staat en welk belang je hebt bij het geheel. Dat is het belang van het water, schoon of gezond water, zowel boven als onder de grond. Dat is het wezenlijke. Ik steun dat van harte. Bij de inhoud van de zienswijze wijk ik enigszins af van mevrouw Raedts, want ik wil er toch op wijzen dat het gaat om de methode van fracking of stimuleringsmaatregelen, want dat is wat de risico's oplevert.

De heer Sneep: Wij staan volledig achter de woorden van de heer Van der Kallen. Mocht het niet lukken met de waterschappen gezamenlijk, dan in ieder geval individueel.

Mevrouw Bonthuis: Ik ben heel blij met de ondersteuning voor het indienen van een zienswijze als waterschap, want daardoor komen wij goed uit de verf als een maatschappelijke partij die ertoe doet. Het sluit helemaal aan bij onze kerntaken. Hij moet voor 4 juli, wij moeten hem in ieder geval zelf doen en zo mogelijk gaandeweg of daarna lobbyen bij de andere waterschappen om daarin samen op te gaan trekken want wij hebben een gedeeld belang. Ik wil twee dingen benadrukken, de maatschappelijke rol en het fracken, want dat is aanleiding voor de maatschappelijke onrust, dus die twee kanten moeten erin naar voren komen. Ik wil de motie niet op de gebruikelijke wijze indienen maar uitdelen, in die zin dat er wellicht nog waardevolle aanvullende informatie in staat die u mee kunt nemen in de zienswijze. De motie hoeft niet aangenomen te worden maar dat u hem overneemt om te gebruiken bij deze zienswijze. Dat zou ik een mooi resultaat van ons gesprek vinden.

De voorzitter: Ik spreek namens iedereen met waardering voor het initiatief en dat wij graag de motie willen overnemen. Ik wil aansluiten bij de heer Van der Kallen, als wij een zienswijze indienen, dan ben ik wel gevoelig voor een beschouwing over hoe kwantitatieve en kwalitatieve risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden. Er zijn altijd wetenschappers te vinden die zeggen, de risico's zijn verwaarloosbaar. Wij gaan een eigenstandige krachtige reactie insturen namens de drie waterschappen, dat wij niet onder de provincie gaan zitten qua betrokkenheid, maar dat wij een eigenstandige reactie gaan sturen. Een proforma reactie is een briefje van een regel waarin staat dat je niet tijdig kunt reageren. Het is denk ik veel verstandiger en dat heb ik met de secretaris-directeur besproken, om een goede inhoudelijke reactie op 4 juli daar te hebben liggen. Volgende week hebben wij sowieso een overleg met de betreffende waterschappen, en als er dan een conceptreactie kan liggen. Het lijkt mij goed als die informeel nog even langs u gaat, of u hem voldoende stevig vindt, dan moet het lukken om dat voor 4 juli te doen. Het moet wel een gedragen verhaal zijn. Als ik naar u luister inclusief uw motie, dan biedt dat voldoende input om dat verder uit te werken en neer te zetten. Doe ik daarmee recht aan uw opvattingen die hier naar voren zijn gebracht? Ja, dan neem ik de motie over. Ik dank voor het initiatief en dank de inspreker voor zijn komst. Ik denk dat hij met een goed gevoel richting Waalwijk vertrekt. Het is belangrijk om het contact zo te houden met de Waalwijkse samenleving zoals u dat vanavond heeft neergezet.

3.d. Stemmen kandidaten selectiecommissie secretaris-directeur

De voorzitter: Ik heb aan het begin van de vergadering gezegd om na dit agendapunt de leden van het algemeen bestuur die belangstelling hebben voor de selectiecommissie, daarbij hoort een schriftelijke stemming. Daaraan voorafgaand kunnen mensen die belangstelling hebben, zich melden en gemotiveerd aangeven waarom en welke ervaring er is bij eerdere selectieprocedures. Wij stemmen nu over de kandidaten voor de selectiecommissie.

De heer Van Dam: Een procedurevoorstel. Zijn alle algemeen bestuursleden van de inhoud van het stuk op de hoogte? Wij hebben een bepaalde strekking van het stuk aangenomen en een van de veranderingen was dat wij ervan uitgaan dat kandidaten ervaring hebben in soortgelijke functies. Belangrijk is, hebben ze het stuk kunnen lezen?

De voorzitter: Het is alleen naar de fractievoorzitters gestuurd maar ik zal het kort toelichten. Het idee is om de functie van secretaris-directeur op zorgvuldige wijze te vervullen. Daarom moet een selectiecommissie worden samengesteld van twee leden van het algemeen bestuur, twee leden van het dagelijks bestuur en twee leden van de ambtelijke commissie en de dijkgraaf als voorzitter. Wij laten ons begeleiden door een searchbureau dat ervaring heeft met functies op dit niveau. Wij hadden een voorstel voorgelegd om op 11 juli a.s. de selectiecommissie in het algemeen bestuur te benoemen. De fractievoorzitters hebben vanavond gezegd, het zou goed zijn om de selectie van het searchbureau door de selectiecommissie te laten doen en de consequentie daarvan is dat je vroeger moet kunnen starten met de selectiecommissie dan 11 juli, anders verlies je te veel tijd. Het idee is om vanavond de selectiecommissie te bemensen met twee dagelijks bestuursleden, de heer Schots en mevrouw Franssen. Het is aan het algemeen bestuur om het moment te kiezen om de algemeen bestuursleden te kiezen. Vervolgens moeten wij kijken hoe dat moet worden afgestemd met de vertegenwoordigers van de ambtelijke organisatie.

Mevrouw Raedts: Bij interruptie. Toen u dat straks meldde van kandidaten, bekroop mij een gevoel van, wij weten niet wie de mensen zijn die zich hebben gemeld. Heeft iedereen de gelegenheid gehad om zich op tijd kandidaat te stellen? Hoe is de kandidaatstelling voor de selectieprocedure voor leden van de selectiecommissie verlopen?

De voorzitter: Ons idee was om op weg naar 11 juli rustig de kandidaatstelling te doen, maar het nadeel was dat de selectie van het searchbureau door het dagelijks bestuur moet gebeuren. Vanavond werd gezegd, betrek meteen de gehele selectiecommissie daarbij.

Mevrouw Raedts: Dat betekent dan dat mensen die niet door de fractievoorzitters zijn voorgedragen, zich vanavond nog wel kandidaat kunnen stellen?

De voorzitter: Wij moeten direct even schorsen waarna iedereen zich hier publiekelijk kan melden. Vervolgens kunnen twee algemeen bestuursleden aan de commissie deelnemen, dus elke kandidaat kan zich presenteren en motiveren waarom hij of zij lid wil worden van de selectiecommissie. Het gaat relatief veel tijd kosten, dat is een aandachtspunt en de fractievoorzitters gaven aan het wenselijk te vinden dat de kandidaten enige ervaring met selectieprocedures hebben. Kandidaten moeten meewegen dat het tijd gaat kosten en dat zij hun agenda moeten vrijmaken. Wij gaan kijken hoe wij dat netjes gaan organiseren.

De heer Van der Kallen: Ik vind het hoffelijker als mensen niet zichzelf kandidaat stellen maar vanuit hun fractie worden kandidaat gesteld. Onze fractie stelt de heer De Boer kandidaat.

De heer Kocx: Bij interruptie, voordat wij beginnen met het officiële rondje. Ik vraag mij af, in de oorspronkelijke stukken stond dat wij op 11 juli de selectiecommissie formeel zouden benoemen. U heeft het nu alleen over de twee leden van het algemeen bestuur. Moet het algemeen bestuur formeel de gehele selectiecommissie benoemen? Hoe zit dit precies?

De voorzitter: In het voorstel dat u op papier hebt staan, staat dat de twee algemeen bestuursleden door het algemeen bestuur worden benoemd. U kunt er ook voor kiezen, maar om sneller aan het werk te kunnen gaan hadden wij verondersteld dat het dagelijks bestuur de dagelijks bestuursleden aanwijst.

De heer Kocx: Er staat letterlijk in de stukken: Algemeen bestuur 11 juli 2018, dat willen wij nu naar voren halen, prima, maar er staat letterlijk: Formele benoeming selectiecommissie en opdracht.

De voorzitter: De opdracht kunnen wij niet geven, daar gaat de selectiecommissie over. Mijn voorstel zou zijn om het praktisch te maken en geen grote stemmingen te hebben vanavond, dat ik aan u vraag of u akkoord gaat met de twee dagelijks bestuursleden die door het dagelijks bestuur zijn voorgedragen.

De heer Kocx: Even formeel, het algemeen bestuur stelt commissies in en die bemenst de commissies. Buiten de algemeen bestuursleden moet het algemeen bestuur zeggen: wij zijn akkoord met wie er in de commissie komt te zitten. Alle zes leden.

De heer Van der Kallen: Voorzitter, bij vertegenwoordigers van het ambtelijk apparaat moet de medezeggenschap de representanten aanwijzen. Ik wil mij als algemeen bestuurslid in die aanwijzing niet bemoeien noch bevestigen. Dat vind ik een rol van de representant van het ambtelijk apparaat en dat is voor mij het medezeggenschapsorgaan.

De voorzitter: Als het nodig zou zijn dat ook de dagelijks bestuursleden formeel moeten worden aangewezen, wij dat op 11 juli doen als dat formeel zou moeten, maar ik kijk ook even naar de agenda.

De heer Van der Heijden: Die zijn toch al bekend, dus die kunnen wij vanavond gewoon meenemen.

De voorzitter: Oké. Moeten wij daar schriftelijk over stemmen?

De heer Van der Heijden: Wij stemmen in met de voordracht van het dagelijks bestuur.

De voorzitter: Wij moeten de besluitvorming ordentelijk laten verlopen. Is het een idee dat wij even schorsen en ik daarna aan de fractievoorzitters vraag wie hun kandidaten zijn en dat de kandidaten daarna kort hun motivatie toelichten en daarna stemmen wij schriftelijk over de algemeen bestuursleden. De vergadering is geschorst. Ik heropen de vergadering. Over de procedure. Ik vraag zo meteen aan de fractievoorzitters wie de kandidaten zijn die daarna een korte pitch kunnen houden. Daarna schors ik de vergadering en gaat u conform de procedure schriftelijk stemmen door middel van een stembriefje waar alle namen op staan. U kunt er twee aangeven die u het liefste in de selectiecommissie wilt. De stemcommissie bestaat uit de voorzitter, de heer Van der Kallen – die heb ik gesondeerd en stemt in met deze eervolle benoeming – mevrouw Koning die ik overigens nog niet gevraagd heb, en de heer Taks. Ik vraag de fractievoorzitters hun kandidaten bekend te maken.

De heer Van der Kallen: Wij stellen de heer De Boer kandidaat.

De heer Knook: Wij stellen de heer Van der Heijden kandidaat.

De heer Van Dam: Wij stellen geen kandidaten voor de commissie.

Mevrouw Koning: Wij stellen de heer Schouwenaars kandidaat.

Mevrouw Raedts: Wij stellen geen kandidaten voor.

Mevrouw Bonthuis: Wij dragen mevrouw Van den Berg voor als kandidaat.

Mevrouw Korst: Wij stellen de heer Van der Aa als kandidaat.

De heer Sneep: De VVD stelt geen kandidaten voor.

De heer Kocx: Wij stellen geen kandidaat voor gezien de bezetting van het dagelijks bestuur.

De voorzitter: Ik constateer dat kandidaat zijn de heer De Boer, de heer Van der Heijden, de heer Schouwenaars, mevrouw Van den Berg en de heer Van der Aa. Vijf kandidaten. De stembriefjes worden nu voorbereid, dus dan kunnen wij beginnen met de pitch om aan te geven waarom u graag kandidaat bent. Door de fractievoorzitters werd aangegeven dat ervaring met selectieprocedures, verhouding coalitie/oppositie en man/vrouwverhoudingen meewegen.

De heer De Boer: Voorzitter. De functie van secretaris-directeur is misschien wel de meest cruciale functie van het waterschap, want samen met de dijkgraaf en het algemeen bestuur zorgt hij voor de voorstellen aan het algemeen bestuur en daarmee wordt de koers bepaald. Het is zeer belangrijk dat er een goede selectie plaatsvindt en dat er een goede kandidaat wordt gekozen. Ik ben zeer gemotiveerd om in de selectiecommissie plaats te nemen en om samen met de andere leden tot een goede kandidaatstelling van het algemeen bestuur te komen. Waarom denk ik daar toegevoegde waarde te kunnen hebben? Ik heb ruim bestuurlijke ervaring, ik heb ruim vijfentwintig (25) jaar bestuurlijke ervaring in diverse waterschappen in Zeeland en in Brabant, maar belangrijker is, ik heb bijna veertig (40) jaar ambtelijke ervaring in diverse functies, waaronder managementfuncties en ik ben hoofd van dienst geweest, adjunct-directeur, hoofden van afdelingen. Ik heb dat soort sollicitatieprocedures meegemaakt en ze zelf aan den lijve ondervonden. Ik heb ervaring met het opstellen van profielschetsen, assessments en dergelijke, dus ik denk dat ik toegevoegde waarde kan hebben en ik zou graag in de commissie zitting nemen. Ik ga er ook tijd voor vrijmaken mocht ik aangewezen worden door het algemeen bestuur.

De heer Van der Heijden: Het zal bij de meesten wel een herhaling van zetten gaan worden. Ik vind het een zeer belangrijke taak, de secretaris-directeur, het gezicht van het waterschap die samen met de dijkgraaf het maatschappelijke moet uitdragen, maar de secretaris-directeur moet ook zeer capabel zijn om een grote organisatie zoals deze te leiden. Bij het leiden van organisaties zijn bepaalde capaciteiten nodig die Hein zeker bezit en wij hopen dat de nieuwe dat zeer zeker ook gaat tonen. Ik heb ook redelijk bestuurlijke ervaring, na deze termijn zit ik vijfentwintig (25) jaar in het waterschap. Ik heb bestuurlijke ervaring in afzetorganisaties, keuringsdiensten. Ik heb in de kiescommissie gezeten voor de ledenraad van de Rabobank Zuid-West Brabant. Ik heb telers en externe bestuursleden aangetrokken en recent heb ik in de kiescommissie gezeten voor de voorzitter van de Raad van Commissarissen bij ASMC, dat is een afzetorganisatie voor pootaardappelen. Dat zijn mijn ervaringen.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, ik ben beschikbaar voor de selectiecommissie. Ik heb de komende periode ruimte in mijn agenda. Ik heb een paar keer in een vertrouwenscommissie gezeten, zowel voor de dijkgraaf hier als twee keer voor de burgemeester in Moerdijk. Ik heb vijftien (15) jaar leiding gegeven aan een afdeling waarin ik regelmatig mensen heb moeten aannemen en ontslaan. Ik heb een paar keer in de kandidaatstellingscommissie van de PvdA gezeten, dus ik heb ervaring op dit gebied. Een van de grote nadelen die ik heb is dat ik geen vrouw ben.

Mevrouw Van den Berg: Voorzitter. Het zou bijzonder eervol voor mij zijn als ik benoemd word in de selectiecommissie, ik zou me eervol willen inzetten om gezamenlijk met de commissie de nieuwe secretaris-directeur te selecteren. Ik mocht als jonge waterschapsbestuurder niet terugkijken op een lang verleden in het waterschapsbestuur, maar wel op een lang verleden in het overheidsbestuur als ambtenaar waar ik in verschillende selectiecommissies heb gezeten voor directeuren bij de provincie of gemeentesecretaris, dus ik ben bekend met dergelijke procedures. Daarnaast heb ik in mijn politieke carrière als voorzitter de kandidatenlijst PS samengesteld, ben ik als secretaris van de VNG altijd betrokken geweest bij de kandidaturen voor de bestuurders voor de VNG-commissies en onze eigen voorzitter hebben wij als dagelijks bestuurslid gekozen, de nieuwe voorzitter van de Vereniging Brabantse Gemeenten. Tijd is voor mij wel een punt, maar ik heb met mijn fractie afgesproken dat ik hier expliciet tijd voor ga maken om een goede kandidaat te vinden die ons waterschap van binnenuit de nieuwe maatschappelijke opgave indraagt en naar buiten toe het nieuwe gezicht zal gaan worden, samen met de dijkgraaf.

De heer Van der Aa: Voorzitter. Ook ik erken het belang van de functie van secretaris-directeur binnen het waterschap. Ik heb geen ervaring met het benoemen van een secretaris-directeur, maar wel ervaring met het uitoefenen van de functie van secretaris-directeur bij dit waterschap en bij andere waterschappen waar ik in het bestuur heb gezeten. Mijn belangrijkste motivatie is dat ik dienstbaar wil zijn aan het algemeen bestuur en het waterschap om die bijdrage te kunnen leveren voor en namens u. In mijn carrière heb ik wel ervaring met het werven van functionarissen, directies en andere functies op verschillende terreinen, zowel in het maatschappelijke als bestuurlijke veld. Tijd wil ik er zeker voor vrijmaken en die heb ik er ook voor. Wat betreft het invullen van het profiel en het zoeken naar mensen die passen in het profiel wil ik tegemoet treden met een gezond burgerverstand.

De voorzitter: Wij hebben de motivatie gehoord van de vijf kandidaten en wij schorsen de vergadering zodat u het er met de fractie over kunt hebben. De briefjes worden uitgedeeld, daarna kunt u twee namen invullen en dichtvouwen en waarna ze weer worden opgehaald. De vergadering is heropend.

De heer Arts: Er staat op dit papiertje en het zal wel goed bedoeld zijn, werving, selectie en benoeming secretaris directeur maar uiteindelijk is het een voordracht. Ik neem aan dat de uiteindelijke voordracht hier nog een keer komt.

De heer Van der Kallen: Het stembureau heeft zich getrouw aan haar taken gewijd. De heer van der Aa heeft vijf stemmen, de heer De Boer acht stemmen, de heer Schouwenaars tien stemmen, de heer Van der Heijden zeventien en mevrouw Van den Berg twintig. De heer Van der Heijden en mevrouw Van den Berg zijn gekozen, beiden gefeliciteerd.

De voorzitter: Ik wil de twee kandidaten feliciteren en de overige kandidaten danken voor hun presentatie, die getuigt van openheid die heel erg past bij het waterschap. Dat spreekt mij erg aan en het scheelt ons allemaal een extra avond terugkomen.

4. Overige nota's ter besluitvorming

Er zijn geen nota's ter besluitvorming.

5. Mededelingen

5.a. Managementletter 2018-2

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de managementletter 2018-2 voor kennisgeving aan.

5.b. Verantwoordingslijn inzake verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen)

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Wij zitten in de bizarre situatie dat wij dagelijks bestuursleden hebben die een functie vervullen buiten de deur als lid van ons dagelijks bestuur, die mogen wij niet ter verantwoording roepen, alleen maar naar huis sturen. Een bizarre constructie.

De voorzitter: Als u de Wet gemeenschappelijke regelingen wijzigt, kan dat wel maar op dit moment kan dat niet.

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

5.c. Evaluatie Handhavingsuitvoeringsprogramma 2017

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

5.d. Bod Natuurnetwerk Regio West-Brabant

Mevrouw Raedts: Voorzitter, dit is de groene troefkaart, dat is een bod aan de provincie en het Groenontwikkelfonds om financiële ondersteuning voor de realisatie van veertig (40) km EVZ en honderdvijftig (150) hectare nieuwe natuur. Het is voornamelijk een inspanningsverplichting van de gemeente, lees ik. Het waterschap ondersteunt dit. In de tekst staat ook 'voorgedragen projecten passen in de programmering van het waterschap'. Het bod komt dus eigenlijk heel gelegen. In het waterbeheersplan staat dat wij een ambitie hebben van eenennegentig (91) kilometer EVZ in ons werkgebied tot 2021. Als ik naar het kaartje kijk met wat er tot op heden gerealiseerd is aan EVZ's, dan denk ik, er moet nog heel hard gewerkt worden, er is nog een hoop te doen, dus deze groene troefkaart levert dan wel een mooie bijdrage maar ik signaleer tegelijkertijd dat het geen extra bod is. In feite doen wij een bod voor zaken die wij toch al moesten doen. Is die conclusie juist?

De heer Arts: Voorzitter, wij delen deze zorg van Natuurterreinen. Wij zien de bijdrage van het waterschap in het natuurbod niet terug.

De heer Mureau: Voorzitter, uw woorden komen als geroepen, want met dit bod komen wij juist tegemoet aan uw zorg. Het is belangrijk dat wij een versnelling inzetten bij het realiseren van EVZ. U zegt terecht, eenennegentig (91) kilometer in totaal, er is nog werk aan de winkel, dat erkennen wij en daarom hebben wij het bod mede in gang gezet en ondersteunen wij het bod van harte. Het mooie van het bod is dat het initiatief bij de gemeenten ligt. Zoals u weet, is een EVZ een gedeelde verantwoordelijkheid van het waterschap en gemeenten. De gemeenten hebben hier het heft in handen genomen om samen met ons als waterschap een gedeelte van de opgave die nog resteert, op te pakken. Wat betekent dit bod? Niet direct dat er in het veld al iets verandert. Dit bod moet worden uitgewerkt in aanvragen bij het Groenontwikkelfonds. Een extra stimulans voor gemeenten is dat het Groenontwikkelfonds op dit moment vijfenzeventig procent (75%) van de kosten subsidieert aan gemeenten in plaats van de gebruikelijke vijftig procent (50%). Dat als duwtje in de rug. Samen met de bundeling van kennis van de gemeenten en waterschap gaat ervoor zorgen dat wij de versnelling ook gaan realiseren. Daar ben ik van overtuigd.

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

6. Ingekomen stukken

6.a Zienswijzetraject Ontwerp Omgevingsvisie Brabant

De voorzitter: Ik heet de mensen van de ProDemos-cursus welkom in de vergadering. Het is een beetje het einde van de vergadering, het was aan het begin veel levendiger, maar dat heeft niets met uw aanwezigheid te maken.

De heer Van der Aa: Voorzitter, onze fractie had inderdaad vanwege de termijnenprocedure om behandeling gevraagd, omdat niet bekend was hoe de visie van het dagelijks bestuur zou uitvallen. Wij hebben inmiddels de visie van het dagelijks bestuur gelezen en kunnen die begrijpen, die twee punten die u aanmerkt. Wat ons betreft had punt 9 uit de zienswijze weggelaten kunnen worden, want in de paragraaf 6.6. in de omgevingsvisie van de provincie gaat het vooral over de circulaire economie.

Mevrouw Raedts: Voorzitter. Mijn vraag tijdens het fractievoorzittersoverleg was, er ligt een belangrijke nota van de provincie ter inzage met ruimte om zienswijzen in te dienen. In de nota hebben de waterschappen een prominente rol gespeeld en straks hebben zij ook een prominente rol bij de uitwerking van de Omgevingsvisie. Op welk moment en op welke manier worden wij daar als algemeen bestuur in gekend? En is het voornemen om een zienswijze in te dienen? Dat was de aanleiding om dit te agenderen. Ik heb de concept-Omgevingsvisie niet helemaal gelezen en dat zal u niet verbazen want het is een enorm uitgebreid verhaal met een hoog abstractieniveau. Je moet wel ontzettend geïnteresseerd zijn om dat helemaal te lezen en daarom denk ik dat het goed is dat de Brabantse Waterschapsbond dit heeft opgepakt. De zienswijze van hen is goed en deugdelijk onderbouwd. Het dagelijks bestuursstandpunt geeft een eigen aanvulling. Het is nu in een paar dagen tijd tot ons gekomen en ik zou zeker voor de toekomst willen vragen, als er weer belangrijke beleidsnota's zijn – landelijk of provinciaal – betrek ons er eerder bij, zodat wij kunnen meedenken in wat voor ons belangrijk is, wat zijn de speerpunten die wij gaan inbrengen in de samenwerking en de totstandkoming van de nota. Tot slot nog iets over de inhoud. Het kerndoel van de Omgevingsvisie zo lees ik in het rapport, is de kwaliteit van de leefomgeving voor alle Brabanders te verbeteren. Dat klinkt geweldig en dat is het ook. Maar het verhaal van de Omgevingsvisie is bijna voor honderd procent (100%) beredeneerd vanuit het belang van de bewoners en ik hoop van harte dat bij het belang ook het belang van de leefomgeving van dieren en planten wordt meegenomen, want zij hebben net als de mensen die in Brabant wonen, bestaansrecht, en een gezonde en robuuste natuur is voor mensen ook belangrijk. Natuur heeft een eigen waarde en ik zou het op prijs stellen als dit in de zienswijze van het dagelijks bestuur nog een plek zou kunnen krijgen.

De voorzitter: Volgende week donderdag hebben wij een vergadering van de gemeenschappelijke waterschappen en daar komt de reactie naar voren. Wat het dagelijks bestuur opviel was dat de betrokkenheid van het waterschap op het terrein van het klimaat- en energievraagstuk werd gezegd, daar zijn wij onvoldoende bij betrokken. Wij hebben hier al de ervaring, de heer Schots zat bij de regionale energietransitie in West-Brabant en wij hebben ook in Tilburg zo'n beweging en wij willen daar de komende jaren ambitie in hebben, dus daar hebben wij een aanvullend punt van gemaakt, maar wij zullen uw punt volgende week donderdag meenemen. Natuurlijk zijn de inwoners belangrijk, maar de leefomgeving, kwaliteit van de leefomgeving en dieren en planten zullen wij ook nadrukkelijk eraan toevoegen. Ik zeg u toe dat wij dat in onze reactie gaan toevoegen. Overigens, de waterschappen waren de eerste partij in Brabant die Water 2030, die hebben een anticiperend document gemaakt, wat zien wij aan grote ontwikkelingen met betrekking tot water. Dat document was voor mijn tijd klaar en dat is vervolgens door de portefeuillehouder opgepakt, dus dat meedenken zit er al veel langer in. Als je dan zo'n ontwerpvisie ziet, dan zit er een aantal aandachtspunten in. U noemt er een en het dagelijks bestuur had er een, dat ging over getijdenenergie, dus wij zullen die punten volgende week nadrukkelijk in onze reactie meenemen.

Mevrouw Raedts: Het is prima om te horen dat er meegedacht is en dat de waterschappen een grote rol hebben gespeeld. Mijn verzoek zou zijn om dat te delen met het algemeen bestuur, zodat wij weten waar staan wij voor en welke kant gaan wij op.

De voorzitter: U stelt in algemene zin die opmerking en daar moeten wij het op een ander moment over hebben, over de rollen, want het meedenken en sturing van het algemeen bestuur aan de voorkant bij dit soort vragen, kan terugkomen, daar gaan wij het najaar over beginnen, over het visieproject van het waterschap in de toekomst, Brabantse Delta 2023. Dan is de rol van het algemeen bestuur aan de orde en gaan wij het erover hebben. Het signaal is overgekomen.

Besluit: Het algemeen bestuur neemt het memo 'Zienswijzetraject Ontwerp Omgevingsvisie Brabant' en de concept-zienswijze voor kennisgeving aan.

6.b. Brief fractie CDA 'Onderwerp herziening belastingstelsel voorstel invoering emissieheffing en antwoord dagelijks bestuur'

Mevrouw Korst: Voorzitter. Het CDA heeft deze vraag twee vergaderingen geleden gesteld, ik zou hem toen indienen maar dat ben ik de vorige vergadering vergeten, dus vandaar dat hij nu op de agenda staat. Het CDA heeft deze vraag gesteld omdat het CAB onderzoek heeft gedaan naar betere toepassingen van het kostenveroorzakingsbeginsel, dat betekent 'de vervuiler betaalt'. Uw antwoord bevestigt onze zorg. Het waterschap kan de verschillende berekeningen voor zuivering niet in beeld brengen. Dat is voor ons voldoende om te weten. Wij wachten de nadere voortgang af tot iets later de mogelijkheid ontstaat om een zienswijze in te dienen.

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de brief van de fractie CDA en het antwoord van het dagelijks bestuur voor kennisgeving aan.

7. Notulen en besluitenlijst d.d. 30 mei 2018

De voorzitter: Er zijn geen wijzigingen voorgesteld.

Besluit: Het algemeen bestuur stelt de notulen (inclusief de actie en toezeggingenlijst) en de besluitenlijst van 30 mei 2018 vast.

8. Rondvraag

De voorzitter: Er zijn geen vragen.

9. Sluiting

De voorzitter: Ik sluit de vergadering om 22.15 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 11 juli 2018.

De dijkgraaf — De secretaris-directeur

K J. de Vet — H.T.C van Stokkom